

الگوهای برآورد تقاضای حال و آینده بازارهای صادراتی

از: شهاب جفرودی

ساختاری اقتصاد کشور و یا متاثر از روابط بین‌المللی اقتصادی است مورد توجه قرار می‌گیرد.

برآورد تقاضای موجود کالای مصرفی در بازارهای صادراتی

تحلیل کشش تقاضا در مقابل قیمت

کاهش قیمت بطور معمول موجب افزایش تقاضا و افزایش قیمت موجب کاهش تقاضا می‌گردد. لذا ضریب کشش عددی مطلق و جهت آن منفی است و منحنی تقاضا سیر نزولی دارد. ضریب کشش می‌تواند صفر، یک و یا بزرگتر از یک باشد. کالاهای مصرفی عمدتاً دارای کشش صفر و یا کمتر از یک هستند یعنی نسبت به تغییرات قیمت حساسیت کمتری نشان می‌دهند. چنانچه امکان جانشینی کالا وجود داشته باشد، حساسیت مصرف‌کننده نسبت به تغییرات بیشتر میشود و در صورت افزایش قیمت یک کالا، تقاضا برای جانشین آن کالا افزایش می‌یابد.

درصد تغییرات قیمت

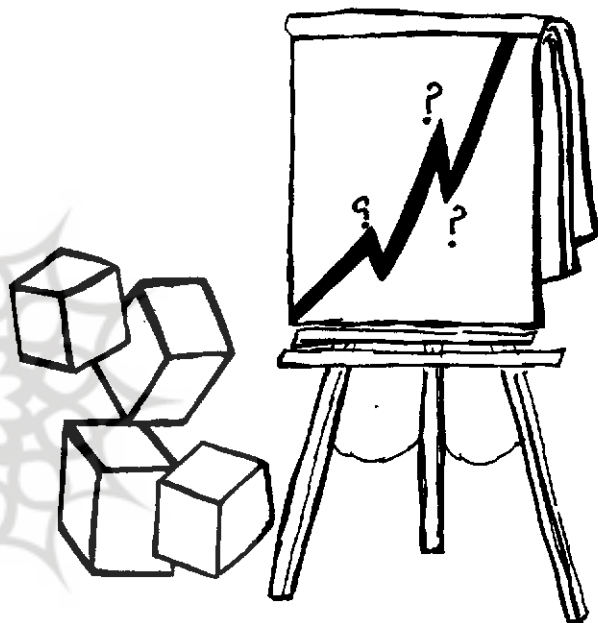
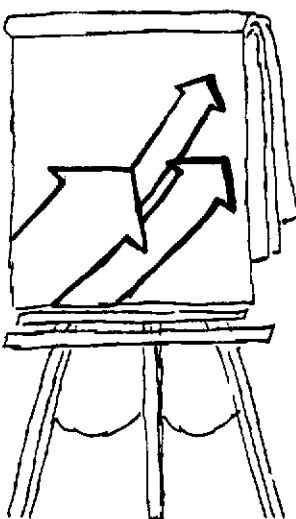
کشش تقاضا (ed) =

درصد تغییرات مقدار تقاضا

در محاسبه ضریب قیمتی کشش تقاضای کشور وارد کننده کالا، اطلاعات مورد نیاز به قیمتها و مقدار مصرف کالا مربوط می‌گردد. اطلاعات مربوط به قیمت عبارتست از قیمتها وارداتی آن کالا در یک بازار معین بر مبنای CIF طی یک دوره. عدد مورد استفاده معمولاً میانگین سالانه قیمتها فوق است. از آنجائی که در این الگو رفتار مصرف‌کننده و واردکنندگان مورد بررسی قرار می‌گیرد بهتر است عدد حاصله برحسب تغییرات

شاخص هزینه زندگی و بهای کالاها و خدمات این گروه و نیز با استفاده از تغییرات قیمت کالاهای جانشین تصحیح گردد. ارقام مربوط به مصرف کالا از روی آمارهای جاری واردات کالا توسط واردکنندگان بدست می‌آید. پس از جمع‌آوری این اطلاعات و سری‌های آماری، ارقام قیمت و مصرف از طریق تشکیل خط روند پراکنده و پیدا کردن خط روند تغییرات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بامحاسبه ضریب کشش تقاضا می‌توان اثر تغییرات قیمت بر مقدار تقاضا و در نتیجه درآمد صادرکننده کالا از محل صدور کالا را بطور تقریبی محاسبه نمود. بعنوان مثال فرض می‌کنیم صادرکننده‌ای در کشور A در نظر دارد به واردکنندگان در کشور B گندم بفروشد. قیمت تعادلی وارداتی گندم در کشور B هر تن ۱۰۰۰ دلار است و تعداد واردکنندگان آن ۵ نفر می‌باشد که در این قیمت هر یک ۱۰۰۰ تن کالا در سال وارد می‌کنند. اگر ضریب کشش قیمتی تقاضا $ed = -1/5$ باشد، در صورتی که صادرکننده بخواهد محصول خود را به قیمت ۱۰۱۰ دلار (۱٪ افزایش قیمت) به کشور B صادر کند، خواهیم داشت:

تجزیه و تحلیل طرحهای سرمایه گذاری در بخش صادرات بر مبنای برآورد و تحلیل تقاضای حال و آینده بازارهای صادراتی با توجه به نوع کالا و توزیع جغرافیایی کشور واردکننده کالا، تابع عوامل متعددی است این عوامل بطور عمده عبارتند از:

- ۱- رفتار مصرف‌کنندگان و واردکنندگان کالا

- ۲- شاخصهای اقتصادی و اجتماعی
- ۳- محدودیتهای تکنولوژیهای اقتصادی و تجاری
- ۴- روابط بین سود و حجم سرمایه گذاری
- ۵- پارامترها و شاخصهای ملی
- ۶- قیمتتهای موجود در بازار

برای دست یابی به نتایج مشخص از برآورد تقاضا می‌بایست رفتار واردکنندگان و مصرف‌کنندگان کالا را در مقابل تغییرات قیمت و درآمد سنجید. تغییرات تقاضا برای واردات کالا به تفکیک کالاهای مصرفی، سرمایه‌ای و واسطه‌ای (مواد اولیه) یا استفاده از مفهوم کشش تقاضا در مقابل قیمت و درآمد برای زمان معینی برآورد میگردد.

در برآورد تقاضای حال کالاهای مصرفی، قیمت و درآمد با همبستگی کامل مورد مطالعه قرار می‌گیرند ولی در برآورد تقاضای کالای سرمایه‌ای و واسطه‌ای، علاوه بر تغییرات درآمد و سطح قیمت، عوامل دیگری که ناشی از تغییرات

دلار / درآمد حاصل از صدور گندم قبل از افزایش قیمت

$$5 \times 1000 \times 1000 = 5000000$$

$$1000 \times 1/5\% = 15 \times 1 = 15$$

$$1000 - 15 = 985$$

$$5 \times 985 \times 1000 = 4972500$$

$$5000000 - 4972500 = 27500$$

دلار / درآمد کل حاصل از صدور گندم پس از افزایش قیمت

دلار / کاهش درآمد صادرکننده پس از افزایش قیمت

در صورت عدم تغییر در تعداد واردکنندگان کالا، مقدار فروش کل غیرمغ افزایش قیمت کاهش می‌یابد. لذا در شرایطی که کالای مورد نظر برای همین تعداد واردکننده تولید و صادر گردد. مقدار درآمد نسبت به دوره قبل از افزایش قیمت کاهش می‌یابد و می‌توان نتیجه گرفت که صادرکننده می‌بایستی با قیمتی کمتر و حداکثر با قیمتی برابر با قیمت قبلی کالای خود را به بازار عرضه نماید.

مثال فوق الگویی ساده از بکارگیری ضریب کاهش تقاضا در مقابل قیمت برای برآورد تقاضای موجود یک کالای مصرفی (مانند گندم) در کشور واردکننده کالا می‌باشد. در این مثال فرض شده است که نسبت‌های موجود بین قیمت عوامل داخلی در زمینه تولید و صدور کالا متناسب با ارزش دلار ونوسانات آن در مقابل پول رایج کشور B است. چنانچه نسبت‌های فوق برقرار نباشد، یعنی هزینه‌های تولید و صدور کالا در کشور صادرکننده متناسب با ارزش ارز مورد معامله (دلار) و قیمت تعادلی کالای وارداتی کشور واردکننده نباشد، به عبارت دیگر اگر قیمت تمام شده کالای آماده صدور در کشور صادرکننده بر مبنای دلار با قیمت تعادلی آن کالا در کشور واردکننده بر مبنای دلار اختلاف فاحش داشته باشد، تحلیل و بکارگیری ضریب کاهش قیمتی تقاضا در کشور واردکننده به منظور برآورد تقاضای موجود مستلزم محاسبات دقیق تر و ارزیابی کاملتری از داده‌های

$$Y = 4070000$$

در اینصورت خواهیم داشت:

$$4070000 \times 5000 = 20350000000$$

ملاحظه می‌گردد که صادرکننده با فروش

هر تن گندم به قیمت ۸۱۴ دلار (۱۸۶

دلار کمتر از قیمت تعادلی گندم در کشور

وارد کننده (به سودی معادل ۴۸٪ برابر

با نرخ بهره در بازار) دست می‌یابد.

در نتیجه:

$$1000 \times (1/5\%) = 15$$

$$15 \times 18/6 = 279$$

$$1000 + 279 = 1279$$

$$5 \times 1279 \times 18/6 = 520530$$

$$520530 - 500000 = 20530$$

علیرغم کاهش قیمت گندم، درآمد

صادرکننده به میزان ۲۰۵۳۰ دلار

افزایش می‌یابد. به همین تناسب سهم او

در بازار گندم کشور واردکننده بیش از ۲

درصد افزایش یافته است.

کاهش قیمتی تقاضا برای یک کالا

(بطور عمومی) بر هر قیمت بستگی به

طول زمان لازم برای سازگار شدن با

تغییر قیمت کالا نیز دارد. از طرف دیگر

همانطور که اشاره شد، هر قدر کالاهای

جایگزین یک کالا نزدیکتر و در

دسترس‌تر باشند، کاهش قیمتی تقاضا

بزرگتر خواهد بود. اگر برای یک کالا

جایگزین کامل وجود داشته باشد، کاهش

تقاضا برای کالای مورد نظر بی‌نهایت

خواهد بود و کوچکترین افزایش در قیمت

کالا منجر به کاهش شدید مقدار تقاضا

خواهد گردید.

برآورد تقاضای موجود

کالای مصرفی

در بازارهای صادراتی

تحلیل کاهش تقاضا در

مقابل درآمد

تغییرات درآمد و تقاضا بطور معمول در یک جهت است لذا ضریب کاهش مثبت است مگر در مواردی که کالا نامرغوب است. ضریب کاهش تقاضا (ey) می‌تواند برابر، کمتر و یا بیشتر از یک باشد. اما در هر حال پس از حذف معنی افزایش، کاهش می‌یابد. زیرا پس از آنکه درآمد به میزان معینی افزایش یافت، تقاضا شروع به کاهش می‌کند. جابجایی افقی منحنی تقاضا در اثر تغییر درآمد معانی عمده‌ای برای صادرکننده در بر دارد. کالاهایی که کاهش درآمد نهایی آنها در کشور واردکننده کالا مثبت است، کالاهایی هستند که بازار آنها با افزایش درآمد گسترش می‌یابد.

اگر بطور کلی رفتار واردکننده کالا را عنوان فشرده آماری کلیه مصرف کنندگان (با توجه به شاخصهای ملی) در نظر بگیریم، در مورد کالاهای مصرفی می‌توانیم اثر تغییرات کاهش درآمدی کالا را بر میزان تقاضای موجود بررسی کنیم. فرض می‌کنیم صادرکننده‌های از کشور A در نظر دارد به واردکنندگان کشور B گندم بفروشد. با فرض ثابت بودن قیمت گندم نسبت به سایر قیمت‌ها، چنانچه درآمد ماهیانه واردکنندگان کشور ۲۰۰ دلار باشد. ۱۰۰ تن گندم خریداری می‌کنند. چنانچه درآمد ماهیانه این گروه به ۳۰۰ دلار افزایش یابد تقاضا برای گندم به ۱۳۰ تن خواهد رسید.

خواهیم داشت:

$$ey = \frac{\frac{120 - 100}{100}}{\frac{300 - 200}{200}} = \frac{0/2}{0/5} = 0/4$$

کاهش درآمد تقاضای محاسبه شده گندم برای گروه مورد نظر در مثال ۰/۴۰ است. این امر برای صادرکننده به این

مفهوم است که در ازای افزایش درآمد واردکنندگان کالا به میزان یک واحد پولی در سال، مقدار تقاضای آنها برای کالا ۴۰٪ افزایش خواهد یافت. لذا بررسی روند تغییرات درآمد در کشور واردکننده کالا با توجه به نوع کالای مصرفی قابل عرضه، اثر مشخص و کارآمدی یرتحلیل صادرکننده از برآورد تقاضای موجود آن کالا دارد. بطور کلی عددکاهش کالاهای مصرفی ضروری بین صفر و یک است. چنانچه کاهش درآمدی تقاضا یا تغییراتی بیش از یک درصد بدست آید مربوط به کالاهای لوکس و تجملی می‌گردد. کالاهایی که کاهش درآمدی تقاضای آنها منفی است از کیفیت نامطلوبی برخوردارند و یا ارزش مصرفی آنها کم است. اینگونه کالاها که کالاهای پست نامیده می‌شوند با افزایش درآمد از مصرف آنها کاسته می‌شود. در این ارزیابی وضعیت سیاسی - اجتماعی کشور وارد کننده کالا باید به دقت تحلیل گردد. گاهی اوقات شرایطی بر جامعه حاکم است که موجب می‌گردد یا وجود افزایش درآمد، مصرف افزایش نمی‌یابد. این شرایط بطور عمده از کمبود عرضه در بازار و سهمیه بندی کالا بر اثر جنگ، تورم، مشکلات سیاسی کشورها و یا مشکلات ارزی ناشی می‌گردد. بنابراین در محاسبه کاهش درآمدی تقاضا می‌بایستی وضعیت عرضه کالا بویژه از نظر سیاستهای دولت کشور واردکننده کالا مورد توجه قرار بگیرد.

برآورد تقاضای موجود کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه

کالای واسطه‌ای به گروهی از کالاها اطلاق می‌گردد که در تولید کالای دیگر مورد استفاده می‌گیرند. برای تامین تقاضای مواد اولیه در رشته‌های مختلف

تولیدی باید نظام روابط صنعتی کشور واردکننده کالا از طریق تشکیل جدول داده‌ها و ستاده‌ها تجزیه و تحلیل گردد. در صورتیکه اطلاعات کافی در دسترس نباشد برای رسیدن به ضرایب مصرف از مطالعات موردی در واحدهای تولیدی کشور واردکننده کالا استفاده می‌شود اما از آنجائی که رشته مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای عموماً تخصصی است لذا برآورد تقاضای موجود از طریق دست‌یابی به حجم تولیدات کشورهای واردکننده کالا که صنعت وابسته به این رشته از کالاها را دارند دور از دسترس نیست. در این رابطه باید توجه داشت در بعضی موارد بین درآمد افراد و تقاضای مواد اولیه همبستگی مستقیم وجود دارد. این امر در مورد آن گروه از کالاهای واسطه‌ای یا مواد اولیه که قسمت اعظم یک کالای مصرفی نهایی را تشکیل می‌دهند (مانند آرد برای تولید نان) صدق می‌کند در مورد تاثیر قیمت‌ها بر تغییرات تقاضای کالاها، تفاوت چندانی بین مواد اولیه و کالای مصرفی حاصل از این مواد وجود ندارد. لذا میتوان تحلیل‌های ذکر شده در موارد قبل را در مورد کالاهای واسطه‌ای نیز بکار برد. البته باید توجه داشت که بدلیل نبودن اجبار فنی، امکان جانشینی کالا در مورد کالاهای مصرفی بسیار زیاد است.

برآورد تقاضای موجود کالاهای سرمایه‌ای

در برآورد تقاضای موجود کالای سرمایه‌ای، بررسی امکانات جانشینی و تاثیر تغییرات بنیادی اقتصادی بر تقاضای این گروه از کالاها بسیار مهم است. عمر مفید کالا (استهلاک فیزیکی و مسئله از رده خارج شدن تکنیک موجود) در این ارزیابی مدنظر قرار می‌گیرد. در واقع تفاوت عمده کالاهای سرمایه‌ای

و کالاهای واسطه‌ای از لحاظ برآورد تقاضا، در تغییرات فنی موثر در مصرف آنها است بطوریکه با افزایش تولید، تقاضا برای مواد اولیه نیز افزایش می‌یابد. در این رابطه باید توجه داشت که ممکن است علیرغم افزایش تولید، تقاضا برای مواد اولیه نیز افزایش می‌یابد. در این رابطه باید توجه داشت که ممکن است علیرغم افزایش تولید، تقاضا برای کالای سرمایه‌ای بدلیل وجود ظرفیت استفاده نشده افزایش نیابد. استفاده فشرده از ماشین آلات نیز موجب افزایش تولید و فرسودگی سریعتر ماشین‌آلات می‌گردد که در نتیجه تقاضا برای ماشین‌آلات را افزایش می‌دهد.

بدین ترتیب مطالعه علل تغییرات مقدار تولید در کشورهای واردکننده کالاهای سرمایه‌ای در تحلیل تقاضای موجود کالاهای سرمایه‌ای بسیار مهم است. همچنین سیاستهای مکانیزه کردن در برنامه‌های عمرانی، افزودن به قدرت‌های مولد موجود و سیاستهای اعتباری دولت می‌بایستی مورد مطالعه قرار بگیرد. صادرکنندگان برای برآورد تقاضای موجود کالای سرمایه‌ای در کشور واردکننده می‌بایستی قیمت‌های نسبی، سلیقه مشتریان و فرهنگ فنی مردم رانیز مورد مطالعه قرار دهند.

جمع بندی

برای تعیین مقدار تقاضای موجود کالا و خدمات در کشوری که مورد نظر صادرکننده قرار دارد، می‌بایستی مطالعات آماری و محاسبه کاهش در کنار بررسی شرایط سیاسی - اقتصادی حاکم بر کشور فوق صورت بگیرد. برآورد تقاضا در کشورهای جهان سوم معمولاً با مطالعات تفصیلی صورت نمی‌گیرد بلکه از طریق مذاکره و گفتگو با واردکنندگان و بازرگانان و نیز تولیدکنندگان کالای مورد نظر و نیز

طریق مقایسه سود، قیمت بازرگانه، مقدار مصرف و سفارش واردکنندگان با ارقام مشابه سالهای قبل انجام می‌پذیرد. چنانچه بررسی‌های مقدماتی فوق برای تحلیل نهایی و برآورد تقاضا کافی نباشد از ضریب کاهش درآمدی و قیمتی تقاضا و ضریب جانشینی فنی و نیز رابطه کمی بین منابع و مصارف موجود در کشور واردکننده استفاده می‌شود.

مقایسه مصرف واقعی در کشور واردکننده کالا با مصرف استاندارد در آن می‌تواند به برآورد تقاضا کمک نماید. البته این مقایسه در مورد کشورهای توسعه نیافته قابل استناد نیست. زیرا معمولاً تفاوت مصرف واقعی و مصرف استاندارد اینطور استنباط می‌گردد که در بازار تقاضای ارضانداشته وجود دارد بعنوان مثال اگر مصرف استاندارد در کشور B ۲۰۰۰ تن و مصرف واقعی در کشور B ۱۲۰۰ تن باشد می‌توان نتیجه گرفت که به میزان حاصل ضرب جمعیت کشور B در پایه تفاوت مصرف استاندارد و واقعی گندم (۸۰۰ × جمعیت) در بازار تقاضای ارضانداشته وجود دارد. اما در واقع این عدد بدون در نظر گرفتن عادات مصرفی مصرف کنندگان گندم در مقایسه با کالای مصرفی جانشین و نیز سایر عوامل اجتماعی و اقتصادی منجمله درآمد خانوار که در ترکیب سید غذایی آنها موثر است بدست آمده در نتیجه به تنهایی قابل استناد نیست.

در کشورهایی که امارها و شاخص‌های اقتصادی صحیح وجود دارد، از طریق محاسبه کاهش قیمتی و درآمدی تقاضا با توجه به سایر عوامل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی موجود در جامعه می‌توان تقاضای حال کالاهای مختلف را برآورد و در تحلیل طرح‌های سرمایه‌گذاری در بخش صادرات مورد استفاده قرار داد.

برآورد تقاضای آینده کالاهاى مصرفى کشورهای وار دکننده کالا

برآورد تقاضای آینده کشورهای واردکننده کالا در زمینه کالاهاى مصرفى تصویری از وضعیت آینده این کشورها را مشخص می‌سازد. برای این منظور از روشهای مختلفی استفاده می‌گردد. یکی از این روشها محاسبه ضریب کشش تقاضا در مقابل تغییرات درآمد است. در این روش تغییر درآمد کشور واردکننده در آینده عامل اصلی افزایش یا کاهش تقاضا محسوب می‌گردد و سایر عوامل ثابت فرض می‌گردد. پیش‌بینی تغییرات درآمد بطور معمول از برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور واردکننده کالا استخراج می‌گردد.

بعنوان مثال چنانچه نرخ رشد درآمد کشور B ۴ درصد و ضریب کشش درآمدی تقاضا برای گندم معادل ۱/۵ و نرخ رشد جمعیت آن کشور ۲ درصد باشد، خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \text{رشد تقاضا در آینده ناشی از رشد درآمد} \\ &= 4 \times 1/5 = 8\% \\ &= 8\% + 2\% = 10\% \end{aligned}$$

ملاحظه می‌گردد رشد تقاضا برای گندم ناشی از رشد جمعیت و درآمد در کشور واردکننده کالا برابر ۸ درصد در سال خواهد بود. بهایارات دیگر، هر سال ۸ درصد به تقاضای کالای مورد نظر در کشور وارد کننده کالا اضافه می‌گردد. برای پیدا کردن ضریب کشش کماکان می‌توان از آمارهای مربوط به بودجه خانوار و یا از آمارهای بین‌المللی در مورد کشورهای که اقتصادشان مشابه اقتصاد کشور واردکننده کالا است استفاده نمود. باید توجه نمود که در این الگو کشش درآمدی تقاضا برای کلیه خانوارها معادل متوسط کشش درآمدی تقاضا است. یعنی خانوارها

با درآمدهای متفاوت متناسب با یکدیگر (به یک نسبت) در مورد تغییرات درآمد عکس‌العمل نشان می‌دهند. البته از آنجایی که رشد درآمد طبقات کم درآمد از لحاظ مقدار و ترکیب تغییرات مصرف با طبقات پردرآمد تفاوت دارد لذا می‌توان ضریب کشش را بر حسب مناطق مختلف کشور واردکننده کالا و طبقات مختلف درآمد و تغییرات آینده جمعیت و درآمد در مناطق مختلف آن محاسبه نمود.

در روش دیگر، از تعمیم روند گذشته مصرف به آینده، می‌توان تقاضای آینده کالای مصرفی در کشور وارد کننده کالا را برآورد نمود. از آنجایی که اصولاً هر پدیده یا فعالیت اقتصادی از یک قانون رشد پیروی می‌کند می‌توان منحنی آنرا از گذشته به آینده تعمیم داد. همچنین رویدادهای موثر در ایجاد نرخ رشد تولید و مصرف در گذشته، در آینده نیز ادامه خواهد داشت لذا معدل تاثیر این رویدادها در آینده، نظیر گذشته خواهد بود. در این روش باید توجه داشت که اولاً رقم مورد استفاده در محاسبه روند تعمیم در مطالعات مقدماتی تقاضا، بیانگر مصرف کل کالای مورد نظر در کشور واردکننده است و در مطالعات تفصیلی: این رقم بیانگر مصرف سرانه خواهد بود. ثانیاً دوره محاسبات خط روند باید بلند مدت باشد تا آثار نوسانات کوتاه مدت اقتصادی خنثی گردد.

برآورد تقاضای آینده مواد اولیه و کالای واسطه‌ای

تغییر در ساختار اقتصادی کشورها به تاسیس گروههای جدید مصرف کننده مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای منتهی می‌گردد. لذا استفاده از روشهایی که برای برآورد تقاضای آینده کالاهاى مصرفى مورد استفاده قرار می‌گرفت صحیح نیست

زیرا افزایش تقاضای کالاهاى واسطه‌ای در چهارچوب عکس‌العمل افراد صورت نمی‌گیرد بلکه عمدتاً ریشه در برنامه‌های توسعه اقتصادی کشورها دارد. لذا برای برآورد تقاضای آینده مواد اولیه و کالاهاى واسطه‌ای می‌بایستی به دو عامل برنامه‌های توسعه و رشد موسسات مصرف‌کننده این کالاها توجه داشت. چنانچه اطلاعات کافی در مورد برنامه‌های توسعه کشورها در دسترس نباشد، می‌توان به نظرات واردکنندگان، کارفرمایان و کارشناسان در مورد رشد بخشهای مصرف کننده مواد اولیه و کالاهاى واسطه‌ای استناد نمود. بدیهی است تخمین حدود دقت این نظرات بعنوان منبع برآورد تقاضا بر حسب میزان تجربه و توانایی قضاوت آنان برای صادرکنندگان کالا ضروری است.

برآورد تقاضای آینده کالاهاى سرمایه‌ای و ماشین‌آلات

در برآورد آینده کالاهاى سرمایه‌ای باید به نکات زیر توجه داشت:

- ۱- عمر مفید ماشین‌آلات و برنامه‌های جایگزینی آنها
 - ۲- توسعه صنعتی ظرفیت مولدهای موجود بعلا افزایش تقاضای کشور واردکننده کالا
 - ۳- نوآوری‌های اجتماعی کشور واردکننده در تکنولوژی تولید
 - ۴- گرایش موجود به تولید کالا و خدمات جدید که تقاضای جدیدی برای ماشین‌آلات متناسب بوجود خواهد آورد.
 - ۵- سیاستهای عمرانی و تغییرات بنیانی اقتصاد کشور واردکننده کالا
- رابطه فنی بین مقدار تولید و کالای سرمایه‌ای مورد نیاز آن، آمار تعداد واحدها، ترکیب سنی و عمر مفید ماشین‌آلات موجود در کشور واردکننده کالا

و مطالعه برنامه‌های عمرانی و توسعه آنها، ابزار مناسبی برای برآورد تقاضای آینده کالاهاى سرمایه‌ای بدست صادرکنندگان می‌دهد.

بطور کلی در روشهای برآورد تقاضای آینده فرض بر این است که قیمت کالاها و خدماتی برای صادرات در نظر گرفته شده‌اند. هم‌چنین نسبت هزینه‌های مربوط به تولید و صدور کالاها به قیمت آنها و نیز ضرایب فنی تولید ثابت می‌ماند. در این شرایط باید توجه داشت در اثر تغییر سود، میزان عرضه و تقاضا و در نتیجه قیمت تغییر خواهند کرد. لذا برآورد قیمت‌های آینده نیز ضروری می‌گردد. برآورد قیمت‌های آینده معضل پیچیده‌ای است که صادرکننده کالا همواره با آن مواجه می‌باشد. لذا می‌بایستی با پیش‌بینی روند تغییرات آینده قیمت در داخل کشور از طریق تشکیل توابع تقاضا و جمع افقی منحنی‌های بدست آمده و یا برآورد اثر تغییرات احتمالی قیمت بر کل تقاضا بصورت تجربی، تغییرات قیمت‌های آینده را تخمین زد.

برای برآورد تقاضای حال و آینده کالاهاى مختلف در کشورهای واردکننده، برخی روشهای عملی و تجربی موجود که می‌تواند مورد استفاده صادرکنندگان کالا قرار بگیرد ذکر گردید. از آنجایی که دست‌یابی به اطلاعات کامل آماری کشورها میسر نیست، عمدتاً صادرکنندگان به مقایسه بین‌المللی بازار هدف یا کشورهایی که اقتصاد مشابه آن دارند متوسل می‌گردند. اما پارامترهای متعددی وجود دارند که استفاده از نتایج حاصله را با تردید مواجه می‌سازند. باید توجه داشت که عوامل موثر در تقاضا مانند قیمت، درآمد، محصولات مشابه و... در کشورهای مختلف یکسان نیست. عوامل کیفی مانند روشهای توزیع، سیاستهای دولت و سلیقه مصرف کنندگان کشورهای مختلف نیز با یکدیگر تفاوت

منابع

دارند. تشخیص مشابهت کشورها از نظر عادات زندگی، آداب و رسوم، آب و هوا و موقعیت جغرافیایی نیز بسیار مشکل است. لذا درکنار روشهای ذکر شده، استفاده از نظریات مشاوران خارجی نیز به برآورد دقیق تر تقاضای موجود و آینده کشورها به منظور ارزیابی دقیقتر تقاضای حال و آینده بازارهای صادراتی کمک خواهد نمود.

**برشور آماری
«ایران در یک نگاه»
به زبان فارسی و انگلیسی
منتشر شد**

مرکز تحقیقات و بررسیهای اقتصادی ایران با همکاری روابط عمومی اتاق ایران یک برشور آماری در ۱۴ صفحه به دو زبان فارسی و انگلیسی تهیه و منتشر کرده است. این برشور که «ایران در یک نگاه» نام گرفته است طوری تهیه شده که با نگاهی گذرا بر آن، مهمترین آمار اقتصادی و اجتماعی کشور در چند سال اخیر را به خواننده منتقل میسازد.

در این برشور آماری با استفاده از کلیه آمارهای رسمی کشور، آخرین ارقام مربوط به مساحت و جمعیت کشور - تقسیم جغرافیایی جمعیت برحسب سن - محل سکونت استان - آمار حسابهای ملی - آمار ساختارهای اقتصادی - شاخص های عمده اقتصادی - تولیدات اساسی در زمینه های کشاورزی - صنعت و معدن - تجارت خارجی برحسب قاره ها و کشورها - اقلام عمده صادرات کشور - صادرات برحسب بخشها - سهم طرفهای تجاری عمده در واردات و صادرات کشور - شاخص بهای عمده فروشی کالاها - شاخص بهای کالاهای مصرفی در مناطق شهری کشور و بالاخره جدول موازنه پرداختها درج شده است.

ملاقمندان میتوانند برای تهیه نسخ موردنیاز خود به واحد توزیع انتشارات روابط عمومی اتاق ایران واقع در طبقه پنجم ساختمان اتاق - شماره ۲۵۴ - خیابان طالقانی - تهران مراجعه فرمایند.

اطلاعیه

قابل توجه متقاضیان محترم کارت بازرگانی و کارت عضویت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

با تشکر از استقبال بی سابقه شما برای دریافت کارت بازرگانی و کارت عضویت اتاق، اشعار میدارد که متأسفانه اخیراً مشاهده می شود تعدادی مؤسسه غیررسمی و افراد خاصی با انتشار آگهی در روزنامه های یومیه به خلاف خود را بعنوان کارگزار دریافت کارت بازرگانی و کارت عضویت اتاق معرفی مینمایند. بنابراین بدینوسیله به اطلاع کلیه مسئولین محترم شرکتها و مؤسسات بازرگانی، صنعتی، معدنی، خدماتی کشور میرساند:

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران «خانه» عاملین محترم اقتصادی کشور است و حضور آنان و یا کارکنان رسمی تابعه در اتاق موجب مسرت خاطر مسئولین و کارکنان اتاق میباشد و از آنجا که واگذاری دریافت کارت بازرگانی و کارت عضویت اتاق بدین شکل به مؤسسات و اشخاص غیررسمی خلاف بوده و نیز برای متقاضیان محترم موجب انجام هزینه های زائد میشود. اتاق با ایجاد تسهیلات لازم آماده است صدور کارت بازرگانی و کارت عضویت اتاق را در اسرع وقت و بدون هرگونه مانعی طبق ضوابط سهل صادر نماید و از پذیرفتن نمایندگی های غیررسمی معذور میباشد.

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران